

att åtfölja lätta trupper, vid någon hastig förrättning; för öfrigt till största delen likt det åkande artilleriet.

As. (Ordspr.) *A. lockar örnen ut*, der något är att få eller vinna, saknas aldrig de, som vilja begagna sig af tillfället.

ASKRANDEJERN, n. sing. Se *Israndsjern*.
ASPBAGGE, m. 2. pl. — *baggar*. (nat. hist.) En skalbagge, allmän på asp och vide. Chrysomela populi.

ASS, n. 5. (i musik) Noten a, sänkt en half ton.

ASTENISK, a. 2. (grek.) *A. sjukdom*, som härrör af svaghet.

ATLASSTEN, ättlass-stén, m. 2. En fintrådig stenart med sidenglans, och som bearbetas till smycken.

AVA, åva, s. sing. En rusdryck, som nyttjas af infödingarna på Söderhafsöarna.

AVAPEPPAR, åvapépparr, m. sing. En pepparväxt, af hvars tuggade rot Ava beredes. Se föreg. ord.

AXELMOSSA, f. 1. Ett moss-slägte, på stenar och träd. Pterogonium.

BADSVAMP, m. 2. Se *Fönstersvamp*.

BAGGULL, f. sing. Ull af baggar.

BAKLIF, n. 5. Baksidan af ett klädningslif.

BANDFISK, m. 2. Taggfenig fisk, $1\frac{1}{2}$ fot lång, bandformig, slät, ljusröd, genomskinlig; i Medelhafvet. Cepola rubescens.

BANDNÅL, f. 2. *B-ar* kallas de minsta af alla nålar, hvilka brukas att dermed hopfästa sidenband.

BANKOHVITTEN, m. 2. pl. — *hvittnar*. Styfver i banko.

BARKBAGGE, m. 2. pl. — *baggar*. Se *Borrbagge*.

BARKMYRA, f. 1. En art myra, som bygger uti ihåliga träd. Formica herculeana.

BARKYMPNING, f. 2. Ett slags ympnings-sätt, antingen medelst inskärning i trädets bark och dennes uppbyggande för qvistståndans insättning, eller och genom qvistens inskjutning emellan bark och träd, utan att barken uppskäres, blott att ett tvärsnitt göres ofvantill ända in i trädet, för att qvisten må kunna från detta tvärsnitt inskjutas.

BAS, m. 2. Förman vid vissa slags arbeten, t. ex.: Timmermansbas.

BEDÖFVA, v. a. 1. 1) Göra döf. *Larmet b-r mig*. — 2) (fig.) Qväfva, nedtysta, stilla. *B. sitt samvete. Ett medel, som b-r värken*. — *Bedöfvande*, n. 4. o. *Bedöfning*, f. 2.

BEHJELPLIGHET, f. 3. (föga brukl.) Biträde, hjälp, bistånd.

BENLÖJA, f. 1. En art Löja, hvars lek börjar vid midsommarstiden.

Bergkrats. Äfv. Krats, som begagnas att utdraga djur utur lyor och gryt.

BERGSMANSJERN, n. sing. En sort sämre stångjern af gröfre dimensioner.

BESTÄMMELEG, a. 2. Som kan bestämmas.

Bildsten. Äfv. En kinesisk stenart.

BILJARDNÅL, billjårdnål, f. 2. Nål, med höjd spets, hvarmed kläden lagas på biljarder.

BIMAL, m. 2. En för bikupor skadlig fjärl. *Galeria cereana*.

Bisvärn. Äfv. Ett slags fyrverkeripjes.

BIVOKAL, --ål, m. 3. (gram.) Vokal, uppkommen gonom brytning af en hufvudvokal.

BJELKHJUL, n. 5. Ett slags fyrverkeripjes.

Blindning ell. *Blindverk*. Flätverk, som i fält begagnas att undångömma, hvad der bakom förehafves.

BLODLUTSALT, n. sing. En förening af kalium och jern med cyan, som begagnas till färgning, m. m.

BLOMSTERÄRTER, f. 3. pl. Örten *Lathyrus odoratus*.

BLYAD säges en bössa vara, då, vid långvarigare skjutning, bly afsatt sig på pipan, så att hon skjuter mindre skarpt.

BLYFÖNSTER, n. 5. Fönster, infattadt med bly.

Blåna. *B. ifrån sig*, meddela blå färg åt vidrörande kroppar.

BLÅNKOLF, m. 2. pl. — *kolfvar*. (jäg.) En med blånor lindad laddstock eller käpp, hvilken nedskjutes i en hösspipa och sitter der, tills hon skall begagnas, då den utdrages och medtager smutsen.

Blåsnig. (jäg.) Orrrens läte efter spelkaden-sens slut, äfvensom det han begagnar till utmaning, och jägaren till lock.

BLÅVATTEN, n. sing. En utspädd opplösning af indigo i svafvelsyra, mättad med pottaska; begagnas till färgning.

BOCKSKÄGGSVAMP, m. 2. Ett slags ätlig svamp, som växer ibland mossor.

BOKA, v. a. 1. Se *Bokföra*.

Bombkanon. En mellansort af stycken emellan kanoner och mörsare, som begagnas både till skjutning och kastning.

BOMULLSVÄXT, f. 3. Växtslägte, hvars arter gifva bomull. *Gossypium*.

BORDSMÖR, n. sing. Bättre smör, som fram-sättes till frukost på brännvinsbordet, o. s. v. — *Motsats*: *Matsmör*.

BORTTAGENHET, f. sing. (med.) Sjukdoms-tillstånd, då någon kroppsdel, genom brist på lifskraft, förlorat all rörelseförmåga, jemte känslan.

BOSKAPSSKATTEN, m. sing. def. En tryckande skatt, som påbjöds under drottning Margaretas regering, bestående i en afgift för hvarje boskapskreatur, äfven på spe kallad *Dr. Margaretas Rumpskatt*.

BOUPPTECKNINGSVÄRDE, n. 4. Det lägre värde, som alltid åsättes vid bouppteckningar.

Breda. (fam.) *B. på*, ge stryk.

BRUNÖGA, n. 4. pl. — *ögon*. (fam.) Brunett person.

BRÄNNCYLINDER, brännsyli'nd'r, m. 2. pl. — *cylindrar*. Se *Moxa*.

BUBBERT, bubb'rt, m. 2. Ett slags maträtt.

BUKFENIG, a. 2. (nat. hist.) *B-a* kallas de mjukfeniga fiskar, som hafva bukfenorna långt bakom bröstfenorna.

BUNKÅRA, f. 1. *B-årer* kallas stora årer, hvarmed fartyg ros.

BUSKSPINDEL, m. 2. pl. — *spindlar*. En art spindel, på Ceylon, 3 till 4 tum lång. *Mygale fasciata*.

BÅTKOMPASS, bå'tkämppass, m. 3. Ett slags mindre kompass.

BÅTLÅNGA, f. 1. (skepp.) Två stroppar med en kaus i bugten, hvilka begagnas vid båtarnes in- och uttagande på fartyg.

BÅLTIG, a. 2. (nat. hist.) Som har tvärs gående bälten.

BÄNKJORD, f. sing. (trädg.) Jord, som användes i varmbänkar.

BÄNKKUR, m. 2. (trädg.) Mindre varmbänk för blott ett enda fönster.